Datum

9-7-2024

Onderwerp	Aantal bijlagen
Vaststellen Integrale gebiedsvisie Schadewijk	2

Wat adviseert het college te besluiten?

1. De Integrale gebiedsvisie Schadewijk 2025-2045 vast te stellen.

Wat is de aanleiding voor dit advies?

Veel volkswijken in Nederland die na de oorlog gebouwd zijn, voldoen niet meer aan de eisen en wensen van nu (en de toekomst). Ontwikkelingen op het gebied van o.a. duurzaamheid, langer zelfstandig thuiswonen en de veranderende bevolkingssamenstelling maken het noodzakelijk om te investeren in deze wijken. Dat geldt ook voor de Schadewijk. Daarnaast zien we dat er in de Schadewijk een groot aantal mensen leeft met flinke financiële uitdagingen en dat kinderen er minder kansen hebben dan in de andere wijken van Oss. We willen de woningen in de Schadewijk de komende jaren klaar maken voor de toekomst, en er daarbij tegelijkertijd voor zorgen dat de wijk het karakter blijft behouden van de volkswijk die het nu is, waar mensen naar elkaar omkijken en elkaar helpen als dit even nodig is. Dit betekent dat we vanuit het Programma Schadewijk de komende twee decennia extra gaan investeren in de wijk. Met als ambitie dat elk kind in de Schadewijk kansrijk opgroeit en dat alle inwoners in gezonde omstandigheden in een fijne straat of buurt wonen en leven.

De koers en kaders van het Programma Schadewijk worden bepaald door de Integrale Gebiedsvisie Schadewijk. De Integrale Gebiedsvisie Schadewijk ligt nu ter vaststelling

voor. Tijdens het ontwikkelproces van de Integrale gebiedsvisie Schadewijk voerden we gesprekken met volwassen bewoners en kinderen uit de Schadewijk. We vroegen hen hoe zij hun leefplek ervaren en gebruikten hiervoor het gespreksinstrument 'de Leefplekmeter'. De opbrengst van deze gesprekken staan in de rapportage 'Leefplekmeter Schadewijk 2024' die ter informatie is bijgevoegd.

Welk resultaat willen we bereiken?
De Schadewijk moet ook in de toekomst een fijne buurt zijn, waar alle bewoners prettig, gezond en veilig kunnen wonen. Maar net als veel naoorlogse volkswijken voldoet Schadewijk niet meer aan de eisen en wensen van deze tijd. De huizen zijn niet energiezuinig, ook passen veel huizen niet meer bij het aantal mensen dat er woont. Daarnaast worden mensen ouder en willen ze langer zelfstandig wonen. Daarom is het nodig om te investeren in deze wijk. We zien ook dat er in de Schadewijk een groot aantal mensen leeft met flinke financiële uitdagingen. En hebben kinderen uit Schadewijk minder kansen dan in de andere wijken van Oss.

We willen er de komende jaren voor zorgen dat Schadewijk klaar is voor de toekomst. Daarbij moet de wijk het karakter van de volkswijk houden die hij nu heeft. Kortom, een wijk waar mensen naar elkaar omkijken en elkaar helpen als dit even nodig is. We willen de integrale gebiedsvisie Schadewijk vast laten stellen zodat we hiermee de langjarige aanpak vanuit Programma Schadewijk kunnen opstellen.

Welke argumenten zijn er voor dit advies?
1.1 Hierdoor stellen we de kaders en ontwikkelrichting vast waarbinnen we aan de sociale en ruimtelijke verbeteringen in de Schadewijk gaan werken
Vanuit het programma Schadewijk willen we de woon- en leefomstandigheden in Schadewijk verbeteren. Met het vaststellen van de Integrale Gebiedsvisie Schadewijk stelt de gemeenteraad hiervoor de kaders en ontwikkelrichting vast.

Bij de uitvoering van de Integrale Gebiedsvisie Schadewijk zullen er soms besluiten nodig zijn die ingrijpend kunnen zijn voor bewoners uit de Schadewijk. Bij het nemen van deze ingrijpende besluiten houden we rekening met de impact voor bewoners voor de korte termijn en met de vastgestelde kaders en doelen uit de gebiedsvisie voor de lange termijn.

1.2 Het vaststellen van de gebiedsvisie volgt op de opiniërende gesprekken met de raadscommissie en BOTS

In de afgelopen periode is de concept-gebiedsvisie Schadewijk opiniërend besproken met de raadscommissie en BOTS (de wijkraad van de Schadewijk). In deze gesprekken is het belang van extra inzet in de Schadewijk onderschreven. Ook is benoemd dat de lange termijn doelstelling voor de Schadewijk soms tot ingewikkelde en ingrijpende vraagstukken op de korte termijn zal leiden. Vanuit de raadscommissie en BOTS is gevraagd om de ontwikkelingen vanuit de gebiedsvisie waar mogelijk samen met bewoners van de Schadewijk vorm te geven, en bij de onderdelen waar geen participatie mogelijk is hier heel duidelijk over te zijn.

Naar aanleiding van de opiniërende besprekingen is de nu voorliggende gebiedsvisie op een aantal punten aangepast en aangevuld:

- In de hoofdstukken 2 en 5 worden de doelgroepen ouderen en jongeren benoemd. Daarbij wordt ook verwezen naar jeugdgroepen en jeugdoverlast en de impact daarvan op de veiligheid en leefbaarheid in de buurten.
- In hoofdstuk 3 hebben we bij de ambitie toegevoegd dat veel inwoners zich thuis voelen in de wijk en dat zij het vervelend vinden dat hun wijk zo'n negatief imago heeft bij veel Ossenaren.
- We hebben de hoofdstukken 4 en 5 omgewisseld. Hierdoor staat het hoofdstuk over participatie en communicatie nu meer centraal in de gebiedsvisie. Ook hebben we aan het begin van dit hoofdstuk toegevoegd dat we manieren van participatie en communicatie gaan ontwikkelen die aansluiten bij de behoeftes uit de wijk.
- In hoofdstuk 5 omschrijven we de inhoudelijke kaders voor de uitvoering van de gebiedsvisie. Hierbij hebben we de volgorde aangepast zodat eerste de sociale en daarna de ruimtelijke aspecten komen. Op verzoek van het wijkcentrum is de tekst wat aangepast en is er een foto van het wijkcentrum toegevoegd.
- Tevens is de paragraaf over de Leefplekmeter gevuld met de belangrijkste uitkomsten. (Deze informatie is in gesprekken met inwoners opgehaald. Dit proces liep parallel aan de opiniërende besprekingen plaats.)

1.3 De onderwerpen die bewoners benoemd hebben in de gesprekken met de Leefplekmeter komen terug in de gebiedsvisie

Voor het samenstellen van deze Integrale gebiedsvisie Schadewijk voerden we gesprekken met volwassen bewoners en kinderen uit de Schadewijk. We vroegen hen hoe zij hun leefplek ervaren en gebruikten hiervoor de Leefplekmeter. De resultaten van de Leefplekmeter zijn weergegeven in een rapportage en samengevat in een korte film.

We hebben met behulp van de Leefplekmeter concrete opmerkingen en ideeën opgehaald, maar ook een indruk gekregen van hoe bewoners naar hun leefplek in de Schadewijk kijken:

- De bewoners geven aan zich sterk geworteld te voelen in de wijk. Bijvoorbeeld door sociale banden, de identiteit van de wijk of de lange woongeschiedenis in de wijk.
- Bewoners noemden over bepaalde onderwerpen (zoals veiligheid en wonen) tegelijkertijd positieve en negatieve punten. Bijvoorbeeld door te benoemen dat ze fijn woonden in de Schadewijk, maar zich er wel vaak onveilig voelden.
- Veel bewoners benoemen dat de wijk geen goed imago heeft, terwijl ze zelf erg graag in de wijk wonen. Bewoners willen graag een positief verhaal over hun wijk vertellen. Dit is belangrijk om mee te nemen in de verdere wijkontwikkelingen.

Veel van de onderwerpen die bewoners genoemd hebben komen terug in de gebiedsvisie. Daarnaast kunnen we de concrete opmerkingen en ideeën goed gebruiken bij het opstellen van de uitvoeringsagenda voor de komende jaren.

Wat zijn tegenargumenten of risico's?

1.1 De looptijd van de gebiedsvisie is erg lang terwijl de maatschappij snel veranderd.
We kunnen niet voorspellen hoe 'de wereld' er over 20 jaar uit zal zien. Daardoor kunnen we in de gebiedsvisie voor de Schadewijk voor de periode 2025-2045 wel aangeven wélke doelen we voor de wijk hebben maar niet hóe de wijk er dan uit zal zien. Die concrete uitvoeringsplannen en -beelden gaan we uitwerken in een uitvoeringsagenda voor de komende jaren. Die uitvoeringsagenda zullen we periodiek actualiseren en aanvullen.

De looptijd van 20 jaar is nodig omdat we een aantal verbeteringen op korte termijn kunnen realiseren, maar andere verbeteringen vragen meer tijd. We willen de bewoners van Schadewijk de zekerheid geven dat we niet alleen nu aan de verbetering van de wijk beginnen, maar dat we de extra inzet in de Schadewijk ook langjarig zullen voortzetten én afmaken.

Waar moeten we rekening mee houden?

a. Financiën
Het tempo van het realiseren van de ambities voor de gebiedsvisie Schadewijk is afhankelijk van beschikbare budgetten. Op dit moment is er beperkt structureel budget van € 130.000 beschikbaar. Het al dan niet beschikbaar stellen van extra budget via de kadernota en begroting zal bepalen in welk tempo de ambitie gerealiseerd zal worden. De financiële vragen

m.b.t. de ontwikkelingen vanuit de Gebiedsvisie Schadewijk zijn opgenomen in de kadernota 2025-2028.

In de bespreking van de concept-gebiedsvisie in de opiniërende commissievergadering hebben veel raadsfracties aandacht gevraagd voor het zoveel mogelijk betrekken van bewoners bij het proces. Om dit op en goede manier vorm te geven is er voldoende capaciteit nodig bij de gemeente, ONS welzijn en BrabantWonen. Binnen de huidige beschikbare middelen is de capaciteit slechts beperkt beschikbaar.

b. Communicatie
We hebben op verschillende manieren ingezet op de communicatie over de gebiedsvisie Schadewijk:

- *Persgesprek:* Na het collegebesluit op 14 mei om de concept-gebiedsvisie Schadewijk ter opiniëring naar de raadscommissie en BOTS te sturen, werd de concept-gebiedsvisie op 15 mei openbaar. We organiseerden een persgesprek op 15 mei waar de betrokken wethouders en de directeuren van BrabantWonen en ONS welzijn uitleg en toelichting gaven op de gebiedsvisie.
- *Opiniërende gesprekken:* De raadscommissie en BOTS hebben via de opiniërende gesprekken input kunnen leveren op de concept-gebiedsvisie.
- *Leefplekmeter:* We hebben met bewoners uit de Schadewijk gesprekken gevoerd aan de hand van de Leefplekmeter:
    - Vooraf vroegen we ons af of de bewoners van de Schadewijk niet vonden dat ze al zo vaak gevraagd waren om hun mening te geven. Maar, dat bleek niet zo te zijn. Veel mensen wilden graag in gesprek gaan. Wel geven bewoners aan dat ze het belangrijk vinden om terug te horen wat er met hun input gedaan is.
    - Naast een 'papieren' rapport met veel tekst, hebben we de filmmakers van 412-media gevraagd om een filmpje te maken waarmee we de inwoners echt aan het woord laten over hun leefplek. Het filmpje staat op de website www.schadewijk-oss.nl. Ook de rapportage van de Leefplekmeter komt op deze site te staan. Zo kunnen inwoners zien hoe hun antwoorden verwerkt zijn.
    - Alle bewoners die met de Leefplekmeter meegedaan hebben, hebben een kleine attentie gekregen met een kaart waarin we hen bedanken voor hun bijdrage. Daarnaast zijn we teruggegaan naar de drie basisscholen waar we de kinderen die meegedaan hebben met het Leefplekmetergesprek verteld hebben hoe we hun antwoorden gebruikt hebben. We namen wat lekkers mee om uit te delen aan de kinderen.

- *Website:* We hebben een apart tabblad op de website www.schadewijk-oss.nl laten maken. Op deze plek delen we de informatie over het programma Schadewijk.
- *Publieksversie gebiedsvisie:* Samen met de filmmakers van 412-media gaan we een publieksversie van de gebiedsvisie Schadewijk maken in een filmpje.

c. Uitvoering

Op basis van de gebiedsvisie Schadewijk maken we in de tweede helft van 2024 een uitvoeringsagenda met concrete acties voor de komende jaren. Deze uitvoeringsagenda zal ter vaststelling naar het college gestuurd worden en vervolgens ter informatie naar de gemeenteraad. We gaan hierbij zorgen voor meetbare indicatoren zodat we de voortgang goed in beeld kunnen houden.

d. Overlegd met

- D. Warris – Wethouder Schadewijk
- S. van den Bergh – Wethouder Wonen
- H. Reints – gemeentesecretaris
- M. de Weerd – Directeur Strategie en Ontwikkeling Brabant Wonen
- M. van Woerkum – Directeur ONS welzijn
- Betrokken ambtenaren uit het fysieke en sociale domein
- Afdeling communicatie
- Afdeling financiën

Bijlagen

- Integrale gebiedsvisie Schadewijk 2025-2045
- Rapportage Leefplekmeter Schadewijk 2024

Samenvatting

Veel volkswijken in Nederland die na de oorlog gebouwd zijn, voldoen niet meer aan de eisen en wensen van nu (en de toekomst). Ontwikkelingen op het gebied van o.a. duurzaamheid, langer zelfstandig thuis wonen en de veranderende bevolkingssamenstelling maken het noodzakelijk om te investeren in deze wijken. Dat geldt ook voor de Schadewijk. Daarnaast zien we dat er in de Schadewijk een groot aantal mensen leeft met flinke financiële uitdagingen en dat kinderen er minder kansen hebben dan in de andere wijken van Oss. We

willen de woningen in de Schadewijk de komende jaren klaar maken voor de toekomst, en er daarbij tegelijkertijd voor zorgen dat we wijk het karakter van de volkswijk houdt die het nu is, waar mensen naar elkaar omkijken en elkaar helpen als dit even nodig is.

Dit betekent dat we vanuit het Programma Schadewijk de komende twee decennia extra gaan investeren in de wijk. Met als ambitie dat elk kind in de Schadewijk kansrijk opgroeit en dat alle inwoners in gezonde omstandigheden in een fijne straat of buurt wonen en leven. De koers en kaders van het Programma Schadewijk worden bepaald door de Integrale Gebiedsvisie Schadewijk. De Integrale Gebiedsvisie Schadewijk ligt nu ter besluitvorming voor.